

JAARPLAN 2023

Impuls Zeeland

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarplan voor 2023. Enerzijds lijkt er op coronagebied iets meer rust te komen: hopelijk is de impact van de coronagolven minder dan de voorgaande jaren. Tegelijkertijd zijn Nederland en de wereld zeer in beweging. Allerlei ontwikkelingen en problemen vormen een stapel aan uitdagingen zoals we ze lang niet gezien hebben. De oorlog in Oekraïne heeft op allerlei terreinen invloed. Mede hierdoor, maar ook door corona, wordt toch ook anders gekeken naar de risico's die er zijn in de nauwe vervlechting met de Chinese economie. *Wandel durch handel* blijkt toch minder succesvol dan gehoopt. De economische interdependentie en daarmee afhankelijkheid van andere meer autoritair gerunde werelddelen vraagt in dit licht toch om heroverweging.

De hoge energieprijzen en de mede hiermee samenhangende inflatie zorgen voor spanningen, niet alleen voor burgers, maar zeker ook voor bedrijven en overheden. Ook Impuls zelf wordt negatief geraakt door stijgende kosten die lastig te compenseren zijn.

Enerzijds zijn hoge energieprijzen een drijver voor verdere verduurzaming en innovatie. Anderzijds stijgen voor veel bedrijven de kosten zo hard dat investeren in verduurzaming en innoveren lastiger wordt. Dan hebben we nog niets gezegd over pfas, stikstof en klimaatverandering. Ook de spanning op de arbeidsmarkt blijft onveranderd hoog.

Het helpt Zeeland dat in deze ontwikkelingen het Rijk, via het Ministerie van Economische zaken en Klimaat, aandeelhouder wil worden van Impuls. Dit biedt ons een betere aansluiting bij ontwikkelingen van het Rijk. En last but not least, een vereenvoudiging van de juridische structuur van Impuls.

Een aandachtspunt voor Zeeuwse overheden blijft dat er voldoende kwalitatieve bedrijventerreinen moeten zijn waar bedrijven zich kunnen vestigen, verder ontwikkelen, innoveren en verduurzamen. Al deze zaken raken het werk van Impuls. De opgaven en projecten van Impuls zijn er dan ook, mede, op gericht om gevolgen van deze crises te mitigeren, op te vangen en waar mogelijk om te zetten in kansen. Ook in deze roerige tijden blijft Impuls een stabiele partner voor iedereen die wil werken aan een duurzaam en toekomstbestendig Zeeland.

Dick ten Voorde
Algemeen directeur

INHOUD

AMBITIE IMPULS ZEELAND	4
ONZE KERNCOMPETENTIES	5
ONZE WERKWIJZE IN ECOSYSTEMEN	6
IMPACT REPORTING	7
LEESWIJZER	8
INVESTEREN	10
INTERNATIONALISEREN	11
INNOVEREN	12
LOGISTIEK	13
VRIJETIJDSECONOMIE	15
AGRIFOOD	17
ENERGIETRANSITIE	19
CIRCULAIRE ECONOMIE	21
DIGITALISERING	23
GOVERNANCE	25
RISICOMANAGEMENT	27

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: ECOSYSTEEM	30
BIJLAGE 2: PROJECTENOVERZICHT	31
BIJLAGE 3: RVC NEVENFUNCTIES	48

AMBITIES IMPULS ZEELAND

Ieder idee, iedere beweging, heeft een eerste impuls nodig. Wij, van Impuls Zeeland, zorgen voor deze impuls rond innoveren, investeren en internationaliseren in Zeeland. Met onze kennis, diensten en netwerk geven we een stimulans aan ontwikkelingen die bijdragen aan een duurzaam en toekomstbestendig Zeeland.

Het gaat met name om ontwikkelingen die niet vanzelf gaan, die echt een impuls nodig hebben om van de grond te komen. Impuls Zeeland investeert energie, kennis en financiële middelen in deze ontwikkelingen. We zien kansen en inspireren, stimuleren en ondersteunen anderen deze te grijpen.

Transitie

Waar de nadruk in de beginjaren van Impuls Zeeland met name lag op het bevorderen van het verdienvermogen van onze regio, is die focus de laatste jaren verschoven naar een duurzaam verdienvermogen. Ook in 2023 draait het bij Impuls Zeeland dan ook met name om het geven van een impuls aan initiatieven die bijdragen aan de energie- en grondstoffentransitie (circulaire economie) en digitalisering in Zeeland. Dat doen we als betrokken en bevlogen verbinder en sparringpartner voor ambitieuze ondernemers.

Volwassen

Onze jarenlange ervaring begint zijn vruchten af te werpen. We groeien als ontwikkelingsmaatschappij in leeftijd en kennis en zijn inmiddels een volwassen organisatie met senioriteit. Dit stelt ons in staat om een steeds zwaardere rol in projecten te spelen, steeds waardevollere netwerken te creëren en een steeds grotere impuls aan initiatieven te geven.

Partnerschap

In 2023 verwachten we opnieuw een belangrijke stap in onze ontwikkeling te zetten. De verwachting is namelijk dat het ministerie van Economische Zaken en Klimaat aandeelhouder in onze organisatie wordt. Hierdoor wordt het al aanwezige partnerschap verder verstevigd en zijn naast het bedrijfsleven, kennisinstellingen en andere partners in Zeeland ook alle overheidsniveaus (gemeente, provincie en Rijk) vertegenwoordigd. Hierdoor kunnen we nog sneller en effectiever bijdragen aan ontwikkelingen in Zeeland.

Blik naar buiten

Het komende jaar zal daarnaast extra aandacht zijn voor landelijke ontwikkelingen die ook relevant zijn voor Zeeland. Steeds meer richten we onze blik ook buiten onze regio, onder meer door samen te werken met collega regionale ontwikkelingsmaatschappijen (ROM's) in het land. Deze samenwerking krijgt in 2023 steeds meer vorm en effect. Daardoor kunnen we grotere impact maken op een duurzame ontwikkeling van Zeeuwse bedrijven en de regionale economie.

Ecosystemen

Niet alleen de verbinding tussen ROM's onderling is van belang om grote(re) stappen te kunnen zetten, ook de verbinding tussen alle betrokken bedrijven, overheden en kennisinstellingen speelt een cruciale rol. Daarom ontwikkelen en versterken we ecosystemen waarin we de juiste partijen bij elkaar brengen. Het afgelopen jaar hebben we een denk- en doe-model voor de ontwikkeling van ecosystemen (model Stam) gebruikt. In 2023 plukken we daar de vruchten van doordat we nu sneller en systematischer volwaardige ecosystemen kunnen helpen ontwikkelen.

Onze kernwaarden

In alles wat we doen, zijn we ondernemend, verbindend, resultaatgericht, betekenisvol en toegankelijk. Door zichtbaar, bereikbaar en inspirerend te zijn voor ambitieuze ondernemers en heldere doelen na te streven, willen we het ondernemerschap in Zeeland versterken, normaal onbereikbare deuren openen en zo echt toegevoegde waarde leveren aan een duurzaam en toekomstbestendig Zeeland.

We passen onze kernwaarden ook op onszelf toe. Zo willen we resultaatgericht aan uitdagende kwantitatieve doelen werken, maar altijd met de kwaliteit van verbindend en betekenisvol zijn voorop. Ons ultieme doel is immers niet om cijfers te behalen, maar om ondernemers helpen met innovatie en groei.

ONZE KERNCOMPETENTIES

Innoveren, Investeren en Internationaliseren

Elke transitie, iedere sector, elk programma en iedere ondernemer heeft een unieke aanpak en ondersteuning nodig om zijn doelen te bereiken. Maar wat allen bindt, is innoveren, investeren en internationaliseren. Daarmee zet je stappen vooruit en dat is precies waar Impuls Zeeland een impuls aan geeft.

Innoveren

We helpen ondernemers bij het omzetten van ideeën naar toekomstbestendige innovaties op het gebied van verduurzaming, digitalisering en circulariteit in diverse Zeeuwse topsectoren. Dit doen we door middel van het ontwikkelen van programma's en projecten en het vinden van financiering daarbij.

Investeren

We ondersteunen ambitieuze ondernemers die binnen Zeeland willen investeren in duurzame en innovatieve ideeën. We bieden financiering, geven vouchers uit en brengen ondernemers in contact met de juiste connecties binnen fondsen en investeerders.

Internationaliseren

We ondersteunen Zeeuwse bedrijven met internationale ambities en begeleiden (inter)nationale ondernemers bij het vestigen en uitbreiden in Zeeland. We helpen nieuwe afzetmarkten te vinden en verbinden ondernemers met elkaar én met potentiële opdrachtgevers of samenwerkingspartners. Door grenzeloos ondernemen, creëren we samen een duurzame en sterkere Zeeuwse economie.

Innoveren, investeren en internationaliseren lopen als een rode draad door Impuls Zeeland. De drie kerncompetenties komen terug in alles wat we doen, in de communicatie en in welk programma, welke transitie of welke sector dan ook. Voorheen werd dit intern en extern nog niet zo specifiek benoemd. In 2023 geven we hier meer zichtbaarheid aan zodat nog duidelijker wordt wat Impuls Zeeland doet.

ONZE WERKWIJZE IN ECOSYSTEMEN

In 2022 hebben we ons netwerk in kaart gebracht in zogenaamde ecosystemen (zie bijlage 1: Ecosysteem). In een vast framework hebben we alle spelers rondom specifieke thema's in kaart gebracht: welke netwerken zijn er, welke koplopers, investeerders, kennisinstellingen, faciliterende partijen en intermediairs bijvoorbeeld. Het framework laat concreet zien hoe een sector in elkaar zit en wie welke rol kan vervullen.

Systematischer, sneller, effectiever

Dankzij dit inzicht kunnen we vanaf 2023 per thema of project systematischer, sneller en effectiever de juiste ketens vormen. Bovendien kunnen we beter analyseren hoe ontwikkelingen verlopen en leren of gebruikmaken van ontwikkelingen buiten de regio. Je kan en moet immers niet altijd alles zelf ontwikkelen. Juist een gezonde interesse in wat er buiten onze regionale grenzen gebeurt, biedt kansen. Daarom werken we binnen de ecosystemen ook actief samen met partners buiten onze regio, zoals andere ROM's en universiteiten binnen Nederland en Europa.

Mede-ontwikkelaar

De ecosystemen helpen ons in onze (belangrijkste) rol van verbinder, maar kunnen ook op andere manieren bijdragen. Afhankelijk van de opgaven binnen een ecosysteem bepalen we welke rol wij spelen en hoe we daarmee in het ecosysteem van meerwaarde kunnen zijn. In sommige projecten zijn we zelf mede-ontwikkelaar, bij andere adviseur, verbinder of uitvoerder.

Vergelijken en leren

We zijn als Impuls Zeeland niet de enige ontwikkelingsmaatschappij die volgens het model van de ecosystemen werkt. Steeds meer ontwikkelingsmaatschappijen in Nederland gaan hierop over en ook internationaal is het model bekend. Het bevordert de onderlinge samenwerking en stelt ons in staat om resultaten te vergelijken en van elkaar te leren.

In 2023 geven we hier concreet invulling aan. Met de andere ROM's hebben we afgesproken dat we onze activiteiten op drie thema's aan elkaar gaan rapporteren:

1. Economische impact
2. Bijdrage aan de transities en maatschappelijke impact (SDG's)
3. Belangrijkste interventies in ecosystemen

De KPI's voor de periode 2023-2026 zijn samengevat in bijlage 2: Projectenoverzicht. De nadruk ligt op het delen van ervaringen zodat we van elkaar kunnen leren qua aanpak en op basis daarvan gerichte interventies kunnen doen die impact genereren.

IMPACT REPORTING

Impuls Zeeland is katalysator en partner voor bedrijven in het werken aan toekomstbestendigheid. In 2021 zijn wij, in samenwerking met andere ontwikkelingsmaatschappijen, gestart om onze maatschappelijke impact in kaart te brengen. In 2022 hebben we daarnaast ook de missies geformuleerd die wij als Impuls Zeeland nastreven. Deze missies gebruiken we als kompas bij het inzetten van onze middelen, nu en in de toekomst.

Sustainable Development Goals

Impuls is een impact gedreven organisatie. Mede daarom hebben we in 2022 onderzocht hoe we onze maatschappelijke bijdrage kunnen laten zien en hoe we deze kunnen integreren in onze processen zodat we onze maatschappelijke waarde kunnen vergroten. We zijn gestart met het in kaart brengen van onze bijdrage aan mondiale doelen, de zogenaamde Sustainable Development Goals, opgesteld door de Verenigde Naties, kortweg SDG's.

In 2023 gaan wij onze processen verder inrichten om te kunnen meten wat onze maatschappelijke bijdrage is. We willen bovendien actief in- en extern gaan rapporteren en communiceren over onderstaande SDG's, samen met de KPI's, met als doel anderen te inspireren en motiveren. Dit gaan wij doen door kwalitatief in kaart te brengen welke impact we als Impuls Zeeland hebben met onze projecten, investeringen en financieringen.

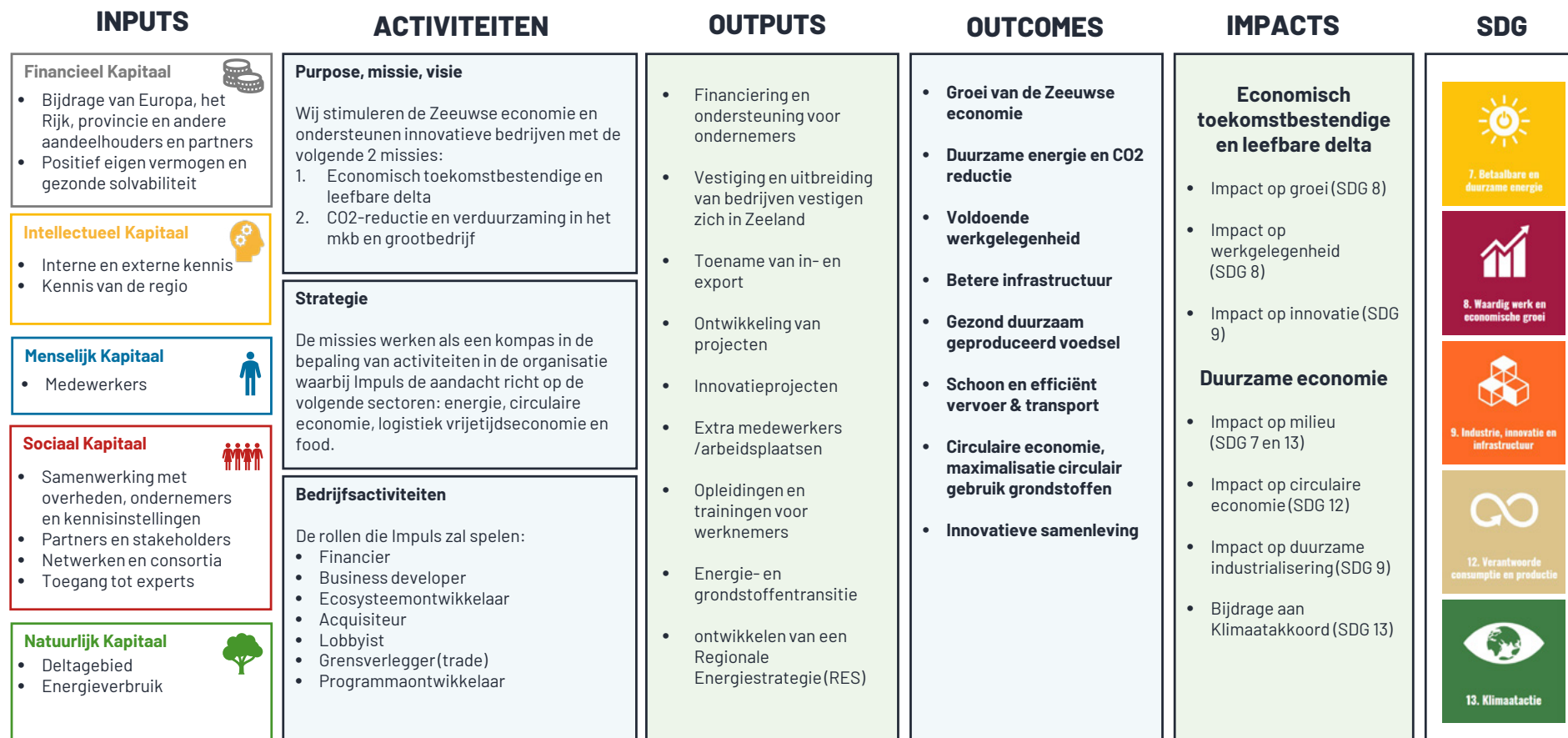
Impact Pathways

Voor 2022 maten en rapporteerden we met name op kwalitatief gebied. In 2022 zijn wij gestart met het invullen van Impact Pathways bij innovatiefinancieringen. Deze pathways zorgen ervoor dat we beter inzichtelijk kunnen maken waar de verstrekte financieringen impact op hebben. In 2023 gaan wij dit verder uitrollen bij onze overige diensten. De bedoeling is om kwantitatieve gegevens te gaan meten en dit uit te drukken in onze waardecreatiemodel.

Waardecreatiemodel

Impuls Zeeland staat achter de term 'from volume to value'. We zetten de bronnen en kapitalen die ons ter beschikking worden gesteld zo efficiënt mogelijk in met als resultaat een zo groot mogelijke maatschappelijke bijdrage. De beoogde maatschappelijke bijdrage hebben we vormgegeven in ons waardecreatiemodel (afbeelding 1). Dit model maakt duidelijk welke kapitalen we benutten, hoe we daarmee omgaan, hoe we er waarde aan toevoegen en wat dat de maatschappij kan opleveren. In 2023 gaan wij aan de slag met het doorontwikkelen van het waardecreatiemodel.

Afbeelding 1: Waardecreatiemodel

LEESWIJZER

Het strategisch meerjarenplan 'Impuls voor een krachtige Delta' vormt de basis voor dit Jaarplan 2023. Onze doorlopende missies in verduurzaming van het mkb en grootbedrijf en het streven naar een sterkere, toekomstbestendige Zeeuwse economie vindt u hier dan ook als rode draad in terug.

In dit jaarplan lichten we toe wat onze activiteiten en doelen zijn rondom onze kerncompetenties investeren, internationaliseren en innoveren. Daarna gaan we uitgebreid in op de toepassing hiervan in verschillende sectoren en overkoepelende thema's. We vertellen over onze speerpunten, ambities en projecten en lichten toe welke rol we hierin spelen.

Tot slot leest u meer over onze organisatie en de interne ontwikkelingen waar we ons in 2023 op richten.

INVESTEREN

Impuls Zeeland ondersteunt ambitieuze ondernemers die binnen Zeeland willen investeren in duurzame en innovatieve ideeën. Wij bieden financiering en brengen hen in contact met de juiste connecties binnen fondsen en investeerders.

Financieren

We financieren en begeleiden innovatieve startups, scale-ups en mkb-bedrijven in Zeeland in financierings- en subsidietrajecten en verstrekken ook zelf via diverse investeringsfondsen vouchers en financieringen aan deze doelgroepen. Daarnaast zetten we in toenemende mate in op waardecreatie bij portfoliobedrijven. We richten ons met name op financiering van de Zeeuwse topsectoren en vooral op initiatieven die een bijdrage leveren aan innovatie, energie- en grondstoffentransitie, robotisering en digitalisering.

Innovatiefondsen

De afgelopen jaren heeft Impuls Zeeland innovatiefondsen opgebouwd. Mede hierdoor is het nu mogelijk om een bredere doelgroep te bedienen. 2023 staat in het teken van uitvoering van de bestaande fondsen en projecten en de opstart van nieuwe. Zo hopen we een start te kunnen maken met de Vroegefasefinanciering (VFF), een faciliteit van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) die zich richt op technische innovatie in de zeer vroege fase. Ook onderzoeken we de mogelijkheden om de scope van het Fonds Verblijfsrecreatie te verbreden en werken we aan een plan voor een (energie)transitiefonds. We peilen bovendien de behoefte voor uitbreiding van de voucherregeling Zeeland Financial Matching met vraagstukken rondom bedrijfsopvolging bij Zeeuwse familiebedrijven.

Verbinden

Impuls Zeeland heeft een netwerkfunctie in het investeringsveld in Zeeland en daarbuiten. We nemen deel aan de Financieringstafel, onderhouden nauwe banden met Invest-NL, TechLeap, Invest International en Deeptech fund. Daarnaast werken we samen met het Zeeuwse Informal Investing Netwerk en delen we kennis met andere ROM's. Door het onderhouden en uitbreiden van contacten met bedrijven in de doelgroep en (regionale) stakeholders, zijn we optimaal in staat bedrijven met de juiste financiers, investeerders en fondsen in verbinding te brengen. Bij investeringen/desinvesteringen en het aangaan van samenwerkingsverbanden zijn we altijd alert op de economische veiligheid in de regio.

INTERNATIONALISEREN

Impuls Zeeland ondersteunt Zeeuwse bedrijven met internationale ambities en begeleidt (inter)nationale ondernemers bij het vestigen en uitbreiden in Zeeland. We helpen nieuwe afzetmarkten te vinden en verbinden ondernemers met elkaar én met potentiële opdrachtgevers of samenwerkingspartners. Door grenzeloos ondernemen, creëren we samen een duurzame en sterkere Zeeuwse economie.

VESTIGEN EN UITBREIDEN

Promotie

Via ons internationale netwerk zetten we Zeeland wereldwijd op de kaart. Met promotie en acquisitie richten we ons met name op bedrijven die de traditioneel sterke Zeeuwse sectoren (Chemie en procesindustrie, Agrifood, Energie en Logistiek) nog verder kunnen versterken en aanvullen. Binnen deze sectoren zijn vier sub-sectoren geïdentificeerd waar de grootste (acquisitie)kansen voor onze regio liggen: aquacultuur op land, conversie van plastic naar brandstof of grondstof, productie van plantaardig voedsel, en productie van eiwitten op basis van insecten: 'insect farming'. Het gaat daarbij om het binnenhalen van bedrijven met de meeste toegevoegde waarde.

Dit sluit naadloos aan op de gezamenlijke Invest in Holland strategie 2020-2025. Ook daarin ligt het zwaartepunt bij het aantrekken van investeringsprojecten die de grootste waarde toevoegen aan onze economie en de maatschappelijke uitdagingen waar Zeeland voor staat. Bijvoorbeeld omdat ze bestaande ecosystemen versterken, bijdragen aan de innovatieve kracht, verduurzaming en digitalisering van onze economie, of de strategische autonomie vergroten.

Advies, netwerk en begeleiding

(Internationale) bedrijven die in Zeeland zaken willen doen en/of vanuit hier de wereld over willen, helpen we met advies, netwerken en begeleiding bij het vinden van een vestigingslocatie, financiering, afzetmarkten en mogelijke samenwerkingspartners. We werken daarbij intensief samen met North Sea Port, de provincie en de gemeenten om deze ambities van ondernemers te helpen ondersteunen. We houden lijntjes met bestaande internationale bedrijven in Zeeland warm om ze te behouden en helpen groeien en om uitbreidingsinvesteringen vroeg in beeld te krijgen.

INTERNATIONAL TRADE

We stimuleren internationaal zakendoen bij het Zeeuwse mkb en helpen ondernemers met internationale ambities om nieuwe afzetmarkten te vinden. Ook verbinden we ze met elkaar én met potentiële opdrachtgevers of samenwerkingspartners. Doordat we partner zijn in diverse grote landelijke en Europese netwerken en projecten en nauwe verbindingen hebben in belangrijke Zeeuwse ecosystemen, kunnen we hierin veel betekenen.

INNOVEREN

Impuls Zeeland helpt ondernemers bij het omzetten van ideeën naar toekomstbestendige innovaties op het gebied verduurzaming, digitalisering en circulariteit in diverse Zeeuwse topsectoren. Dit doen we door middel van het ontwikkelen van programma's en projecten en het vinden van financiering daarbij.

Impuls Zeeland stimuleert en ondersteunt innovatie in Zeeland. In 2023 focussen we ons voornamelijk op energie- en grondstoffentransitie en digitalisering/robotisering. We bevorderen innovaties door middel van financiering, kennisdeling, begeleiding, het delen van ons netwerk en het initiëren en ondersteunen van programma's en projecten.

Samenwerking

Met de verbinding van partijen geven we een waardevolle impuls aan innovatie in Zeeland. We verbinden partijen uit de trippel helix: overheden, bedrijven en kennisinstellingen en trippel helix instellingen zoals Campus Zeeland en K&I-netwerken met elkaar. Het afgelopen jaar hebben we de ecosystemen in kaart gebracht waardoor we meer dan ooit in staat zijn om de juiste verbindingen te leggen. Ons doel is om vanuit systematische ecosysteembenadering samenwerkingen tot stand te brengen binnen onze regio en sectoren, maar ook regio- en sector-overschrijdend. Organisaties en Kennis- & Innovatienetwerken (K&I) uit verschillende sectoren en regio's zijn immers vaak met dezelfde uitdagingen zoals energiebesparing en innovaties zoals robotisering bezig en kunnen van elkaar leren. Impuls werkt samen met andere ROM's aan innovatieve projecten en maatschappelijke transitie. Zo is Impuls bijvoorbeeld samen met andere ROM's betrokken bij de opwerking van groeifondsvoorstellen en het samenwerkingsproject op het gebied van voedselverspilling.

Toepassing

Niet alleen richten we ons op de ontwikkeling van innovatieve technieken, we leggen in 2023 vooral ook de nadruk op de toepassing ervan. Innoveren gaat immers niet alleen om het ontwikkelen op zich, maar ook om het effectief toepassen van innovaties in de praktijk. Juist daar zijn we in Zeeland goed in en die kracht willen we in 2023 nog verder stimuleren en benutten.

Testfaciliteiten

Een belangrijk onderdeel van innovatieprojecten, is het testen van ideeën. Als deelnemer van de stuurgroep van innovatiepunt de KAAP in Vlissingen zullen we de ontsluiting van de testfaciliteiten aan bedrijven dan ook actief stimuleren. Daarmee hopen we eveneens een bijdrage te leveren aan het economisch rendabel maken van het innovatiepunt zelf.

LOGISTIEK

Impuls Zeeland speelt als initiator, verbinder, adviseur en sparringpartner een belangrijke rol in een duurzame, toekomstbestendige logistieke sector in Zeeland.

Zeeland is vanwege een gunstige strategische ligging, congestievrije multimodale verbindingen inclusief grote havens en grote toegevoegde waarde een interessante plek voor logistiek. Dit trekt niet alleen logistieke bedrijven maar ook steeds meer (mkb-)bedrijven aan.

Energietransitie in de logistiek

De logistieke sector heeft in het kader van de energietransitie flinke uitdagingen rondom laadinfrastructuur, congestie en zero emissie transport. Veel ogen zijn gericht op groene waterstof, maar door de hoge prijzen en beperkte beschikbaarheid ervan biedt deze oplossing nog onvoldoende perspectief voor rendabel zero emissie transport.

Naast de energietransitie gaat de aandacht in de landelijke en Zeeuwse logistieke sector vandaag de dag uit naar een aantal specifieke thema's, waaronder goederenvervoer met joint corridors en human capital. Ook in 2023 blijven dit belangrijke pijlers voor de Zeeuwse logistiek en dus voor Impuls Zeeland. Daarnaast richten we ons op logistieke uitdagingen zoals ladingbundeling, modal shift en autonoom transport.

Stimuleren van innovatie

Impuls Zeeland pakt haar initiërende en verbindende rol in de logistieke sector actief op om zo tot nieuwe innovaties en projecten te komen. Dit doen we in nauwe samenwerking met sterke stakeholders en samenwerkingsorganisaties zoals Provincie Zeeland, Zeeland Connect en Topsector Logistiek. In deze samenwerkingsverbanden nemen we de rol in van sparringpartner, adviseur, innovatiemanager en programmamanager. We ondersteunen in de organisatie van bijeenkomsten, zijn penvoerder, delen kennis, denken mee in strategie en geven bedrijven voorlichting rondom de energietransitie.

Nieuwe projecten

Impuls Zeeland is nu al betrokken bij tal van nieuwe projectideeën rondom de laadinfrastructuur in Zeeland. We werken ook hard aan het positioneren van Zeeland als Living Lab Autonoom Transport. In samenwerking met diverse stakeholders, waaronder Provincie Zeeland en Ministerie van I&W, verkennen we (opvolgende) projecten als Autonoom 2.0 en Catalyst 2.0. We zien ook raakvlakken met Provincie Zeeland in een nieuw op te zetten project rondom WP5 infrastructuur, passend bij de transitie in de logistieke sector, met inbegrip van bedrijventerreinen, binnenvaart en bedrijven in de periferie. Het afgelopen jaar is er bovendien een nieuwe werkgroep met triple helix vertegenwoordiging gestart rondom ladingbundeling en modal shift projecten. Deze biedt een goede basis voor de ontwikkeling en uitvoering van diverse nieuwe projecten in 2023.

Doel

Na de afronding van het Dare2Share project eind 2022, kennen ook overige meerjarenprojecten binnenkort hun einddatum. In 2023 gaat het om Zero Emissie Transport Zeeland, Living Lab Autonoom Transport Zeeland en 5G Blueprint. Tegelijk met de afronding zullen we onderzoek verrichten naar het actuele speelveld en de huidige technologieën.

Bij Impuls Zeeland staat 2023 wat betreft de logistieke sector dan ook in het teken van enerzijds de afronding van die projecten, maar anderzijds ook de opstart van nieuwe projecten. Ons doel is om minimaal 2 nieuwe logistiekprojecten te starten.

Waardevolle ecosystemen

Bij alle projecten hebben we steeds oog voor het optimale ecosysteem, waarin Zeeland Connect een belangrijke partner is. In alle projecten willen we het bestaande netwerk van Zeeland Connect dan ook uitbreiden. We kijken niet alleen binnen, maar ook buiten onze regionale grenzen naar waardevolle samenwerkingspartners. Zo hebben we maandelijks overleg met de zuidelijke ROM's en zijn we in 2023 ook betrokken bij Goederenvervoer Corridor Zuid, Strategisch Masterplan North Seaport, grensoverschrijdende logistieke samenwerking en crossovers met andere netwerken.

VRIJETIJDSECONOMIE

Impuls Zeeland helpt bedrijven in de vrijetijdssector in Zeeland via inspiratie, ondersteuning, financiering en verbinding te verduurzamen om zo samen bij te dragen aan een sterk, duurzaam en toekomstbestendig Zeeland.

De vrijetijdssector speelt een belangrijke rol in de Zeeuwse economie. De sector staat voor een grote opgave om de groei van het toerisme op te vangen en tegelijkertijd te verduurzamen terwijl het investerend vermogen van veel bedrijven nog onder druk staat als gevolg van de coronacrisis, inflatie, hoge energiekosten en de krapte op de arbeidsmarkt.

Toch zijn er ook veel kansen. De sector kan op allerlei manieren innoveren en verduurzamen, waaronder via duurzame en circulaire oplossingen op het gebied van afval, water(her)gebruik, energie, bouw, vervoer, verpakkingen en gezamenlijke inkoop. Ook in aanpassing van verdienmodellen zijn kansen te vinden.

Inspiratie in innovatie

Impuls Zeeland heeft de rol van katalysator voor innovatie en vernieuwing in de vrijetijdssector op zich genomen en bouwt deze in 2023 verder uit. Via diverse programma's en projecten stimuleren we de verduurzaming en digitalisering van de Zeeuwse vrijetijdssector, bestaande uit verblijfsrecreatie, horeca, watersport en dagattracties. Mede door het initiëren en faciliteren van bijeenkomsten en kennisdeling zorgen we voor meer bewustwording rondom klimaat, energie, circulariteit, biodiversiteit, digitalisering en nieuwe verdienmodellen in de sector.

Ondersteuning

Ondernemers die aan de slag willen met een duurzame doorontwikkeling van hun bedrijf in verduurzaming, digitalisering of verdienmodel, kunnen bij ons terecht voor ondersteuning. Met advies op maat begeleiden we hen in hun transitie. Tevens bieden we verduurzamingsscans aan om hun kansen in beeld te brengen.

Financiering

De transities zelf vragen natuurlijk om investeringen en ook daar helpt Impuls Zeeland ondernemers actief bij. We hebben een ontwikkelende en uitvoerende rol in diverse voucherprogramma's voor innovatie en planvorming. Hierbij werken we samen met ondernemers en gemeenten. Dezelfde rol van ontwikkelaar en uitvoerder vervullen we binnen het Fonds Verblijfsrecreatie Zeeland, een fonds gericht op investeringen in kwaliteitsverbetering, verduurzaming en innovatie van bedrijven in verblijfsrecreatie. Via deze wegen voorzien we ondernemers in de vrijetijdssector van advies en financiering.

Verbinding

Voor een optimale impuls aan de vrijetijdssector in Zeeland bouwt Impuls Zeeland actief aan waardevolle ecosystemen. Dit doen we onder meer samen met HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, Toeristisch Ondernemend Zeeland, Provincie Zeeland en Zeeuwse gemeenten in het kader van het samen opgestelde Toekomstbeeld Bewuste Bestemming Zeeland 2030.

Zo wordt het huidige Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA), een samenwerkingsverband tussen Impuls Zeeland en HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, in 2023 versterkt met Toeristisch Ondernemend Zeeland (TOZ) en diverse alliantiepartners. Dit zorgt voor een betere integratie van het netwerk van ondernemers in de vrijetijdssector in Zeeland waardoor projectideeën makkelijker opgehaald en uitgezet kunnen worden.

Vanuit het Toekomstbeeld Bewuste Bestemming Zeeland 2030 is bovendien een uitvoeringsagenda voor 2022-2025 opgesteld, welke ook in 2023 voor diverse gezamenlijke activiteiten zal zorgen.

Binnen en buiten Zeeland

Verder onderhoudt Impuls Zeeland nauwe contacten met stakeholders binnen en buiten Zeeland, op landelijk en internationaal niveau. Ook in 2023 verstevigen we waar mogelijk de banden met de 13 Zeeuwse gemeenten, provincie Zeeland, collega ontwikkelingsmaatschappijen, natuur- en cultuurorganisaties, partners in diverse INTERREG landen (Frankrijk, België, Engeland), toeristisch adviseurs, brancheorganisaties en banken.

Ambities

In 2023 continueren we de succesvolle samenhangende programma-aanpak van inspiratie, ondersteuning en financiering, onder meer binnen het mede door REACT EU gefinancierde Aanjaagprogramma. Daarnaast werken we binnen een aantal aanvullende demonstratieprojecten met ondernemers verder aan best practices op het gebied van energiebesparing en (her)gebruik van water. Onze ambitie is om bovenop de al lopende projecten nog 2 nieuwe projecten te ontwikkelen.

AGRIFOOD

Impuls Zeeland zet zijn kennis en netwerk in voor duurzame groei, verbinding, versterking en verduurzaming van de agrifood- en aquacultuursector in Zeeland.

Zeeland staat van oudsher bekend om de voedselproductie op land en in zee. Zo is Zeeland een van de grootste akkerbouwprovincies van Nederland en spelen ook de (melk)veehouderij en fruitteelt een belangrijke rol. Samen dragen ze bij aan de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied. Datzelfde zien we in zee. Visserij en aquacultuur zijn al eeuwen onlosmakelijk verbonden met de Zeeuwse cultuur en economie. Dat zullen ze ook blijven, want innovatie en verduurzaming zijn in de hele Zeeuwse visserijsector sterk verankerd.

Naast voedselproductie staat Zeeland ook meer en meer bekend om de hoogwaardige verwerking en distributie van voedingsmiddelen. In de loop der tijd is zo een groot, volwaardig foodcluster ontstaan van voedselproducenten, -verwerkers, -verpakkers, -opslagspecialisten en -transporteurs. Het bleek genoeg reden voor grote marktleiders en innovatieve koplopers in de voedseltransitie om zich in Zeeland te vestigen. Dit biedt een stevige basis voor verdere groei en ontwikkeling.

Focus 2023

De agrifood-sector moet continu innoveren en ontwikkelen om aan de groeiende vraag naar duurzame voedselvoorziening te kunnen voldoen en in evenwicht met zijn omgeving te blijven functioneren. In het "Uitvoeringsprogramma landelijk gebied 2021-2030" staat beschreven hoe de sector dit wil doen. Hierin zien we de belangrijkste thema's waar de agrifood- en aquacultuursector in Zeeland zich op richt, terugkomen. Impuls richt zich proactief op de eiwittransitie (van dier naar plant én van land naar zee inclusief de teelt van schelpdieren), benutting van rest- en afvalstromen, robotica en digitalisering (incl. smart farming), en Impuls ondersteunt initiatieven van ondernemers m.b.t. duurzame verpakkingen, regioproducten & korte ketens, voeding & gezondheid en voldoende beschikbaarheid van zoet water voor de akkerbouw.

Innoveren en investeren

We stimuleren innovatie onder meer door het opstarten van ketenprojecten; het initiëren en faciliteren van innovatieve initiatieven van en door bedrijven en overkoepelende organisaties in de diverse agrifood-sectoren. Zo leverden we in 2022, samen met de gehele eiwitketen in Zeeland en als strategisch partner van het food- en innovatienetwerk van Food Delta Zeeland, een bijdrage aan de totstandkoming van de 'Protein Delta' en waren we betrokken bij de Green Deal Eiwitrijke gewassen en de Blue Deal Schelpdierensector.

Doel

Ook in 2023 helpen we projecten en pilots rondom de voedseltransitie mogelijk maken door initiëring en ondersteuning in projectontwikkeling en financiering. We zetten de bestaande programma's en projecten voort en hebben als doel om minimaal 3 nieuwe projecten op het gebied van Agrifood toe te voegen. Daarnaast ligt er een belangrijke focus op het Business Innovation Programme Food (BIPF). Hiermee helpen we bedrijven bij het opzetten van een business case rondom efficiënt grondstoffengebruik en verwaarding van reststromen. In 2023 zullen we een wervende en coachende rol innemen voor agrifood-ondernemers op zoek naar nieuwe verdienmodellen binnen de voedseltransitie. Tot slot krijgen, net als nu, robotica en digitalisering in de landbouw, aquacultuur en voedselverwerkende industrie ook in 2023 onze aandacht.

Binnen en buiten Zeeland

De voedseltransitie speelt zich natuurlijk niet alleen in Zeeland af en dus neemt Impuls Zeeland ook een verbindende rol in naar organisaties en netwerken buiten onze provincie. We helpen (internationale) ondernemers met business development, financiering en vestigingsondersteuning in de thema's eiwittransitie, robotica, digitalisering en smart farming en werken samen met het landelijke ROM-netwerk aan deze overkoepelende thema's in de agrifood-sector.

ENERGIETRANSITIE

Impuls Zeeland bevordert de energietransitie in Zeeland door op te treden als strategisch partner, initiator, inspirator, verbinder en programmamanager.

Zowel de vraag naar als het aanbod van energie in Zeeland is groot: Zeeland heeft een uitzonderlijk brede energiemix, waaronder kernenergie met grote clusters offshore wind- en zonne-energie. Dit brengt naast grote kansen ook grote uitdagingen met zich mee, waaronder congestieproblematiek. In 2023 besteden we aan deze kansen en uitdagingen aandacht.

Consortia

Voor de energietransitie in Zeeland zijn diverse consortia opgericht. Impuls Zeeland speelt hierin een belangrijke rol. Zo zijn we partner van het Zeeuws Energieakkoord en mede-initiatiefnemer, bestuurder en programma- en projectmanager van de Regionale Energiestrategie Zeeland. Impuls is nauw betrokken bij de verschillende tafels van de RES en vertaalt dit naar kansen en projecten voor het mkb.

Smart Delta Resources

Grote industriële bedrijven in de chemie-, staal-, energie- en foodsector werken samen met havens en overheden aan de verduurzaming van de industrie in de Schelde-Deltaregio. Dit onder de noemer Smart Delta Resources (SDR - www.smartdeltaresources.com). SDR huisvest bijvoorbeeld het grootste waterstofcluster van de Benelux. Impuls Zeeland is penvoerder van deze grensoverschrijdende organisatie. Het doel is om in 2050 te komen tot een competitieve, klimaatneutrale industrie. Energietransitie speelt hierin de hoofdrol. In 2023 lopen hiervoor vijf programma's: Hydrogen Delta (waterstof), Carbon Connect Delta (opslag en afvang CO₂), Spark Delta (elektrificatie processen), Heat Delta (hergebruik restwarmte) en Circular Delta.

Programma Elektriciteit

Impuls Zeeland is bovendien betrokken bij het programma Elektriciteit waarin besproken wordt op welke manier de opwekking van groene energie in Zeeland tot stand kan worden gebracht en hoe knelpunten (congestie) aangepakt kunnen worden. We gaan verkennen hoe energieopslag kan worden benut om bedrijven minder afhankelijk te maken van het elektriciteits- en gasnet. Met verschillende gemeenten overleggen we hoe dit het beste opgepakt kan worden, met name op bedrijventerreinen, maar ook met individuele bedrijven. Zowel vanuit de Zeeuwse gemeenten als bedrijven is hier veel belangstelling voor.

3 thema's

In 2023 leggen we de focus op 3 thema's binnen de energietransitie voor bedrijven.

Thema 1: Smart Energy Hubs

Doordat het elektriciteitsnet steeds vaker vol zit en uitbreiden alleen niet voldoende is, zullen we ook slimmer gebruik moeten maken van onze elektriciteitssystemen. Energy hubs leggen slimme verbindingen tussen productie, de opslag en het gebruik van duurzame energie. De ontwikkeling van energy hubs staat in het algemeen en voor bedrijventerreinen in het bijzonder nog in de kinderschoenen. De eerste fase is het toekomstbestendig maken van bedrijven en bedrijventerreinen met als stip op de horizon het komen tot een strategie voor het realiseren van een Smart Energy Hub. Impuls Zeeland inspireert en verbindt partijen en initieert en ondersteunt pilots in slimme technologieën.

Thema 2: Energielevering en -opslag

Wind- en zonne-energie spelen een belangrijke rol in de energietransitie, dus willen we in Zeeland extra wind- en zonneprojecten realiseren. Het zorgt echter voor congestieproblemen op het elektriciteitsnet. Stedin werkt aan een verzwaring van het elektriciteitsnet, maar er is meer nodig. Energieopslag en congestiemanagement moeten voor extra ruimte zorgen. In 2022 publiceerde ACM al het codebesluit congestiemanagement waarbij netbeheerders naast dagbiedingen ook langetermijncontracten kunnen afsluiten met grootverbruikers en producenten van wind- en zonne-energie. En daarnaast speelt energieopslag een belangrijke rol. Impuls Zeeland ondersteunt deze innovaties met kennis, netwerk en financiering.

Thema 3: Versnellen energiebesparende maatregelen

Naast het slimmer opwekken en opslaan van energie, is ook energiebesparing een onderdeel van de oplossing. Het kabinet heeft aangekondigd projecten en regelgeving te lanceren die leiden tot energiebesparing. Impuls Zeeland helpt bedrijven energiebesparende maatregelen door te voeren. In 2023 willen we hen actief verbinden met aanbieders van energiebesparende maatregelen. Via projecten, vouchers en financieringen stimuleren we dit proces en daarnaast richten we ons op het verder begeleiden van het kennisplatform van RES Zeeland. Via die weg kunnen we bedrijven actief helpen met het inzichtelijk maken van hun besparingspotentieel.

CIRCULAIRE ECONOMIE

Impuls Zeeland stimuleert en ondersteunt bedrijven en organisaties om actief aan de slag te gaan met circulair ondernemen.

Circulair ondernemen is van oorsprong nauw verbonden met de energietransitie, waardoor de focus vaak op energiebesparing en –opwekking ligt. Maar circulair ondernemen kan op een veel breder vlak bijdragen aan de verduurzaming van Zeeland. Daarom zetten we in 2023 in op het ondersteunen en actief stimuleren van ondernemers/organisaties in het realiseren van circulaire ketens, projecten, producten en diensten.

Awareness

Verandering begint bij awareness. Daarom leggen we in 2023 een actieve focus op het creëren van extra aandacht voor het opzetten van circulaire ketens. Nog meer dan voorheen wil Impuls Zeeland voor de provincie hét aanspreekpunt zijn voor circulaire economie.

Sector-overschrijdend

Circulair ondernemen is een sector-overschrijdend thema waarin we samenwerken met een brede vertegenwoordiging van ondernemers, kennisinstellingen, overheden, andere ROM's en betrokken organisaties. Doordat we in 2022 alle betrokken partijen rondom circulair ondernemen in kaart hebben gebracht, zijn we in 2023 nog beter in staat optimale ecosystemen bij elkaar te brengen voor een nog grotere slagkracht in circulaire innovaties. We brengen partijen bijeen die iets voor elkaar kunnen betekenen en samen circulaire projecten en ketens kunnen realiseren.

Circulaire impuls voor alle sectoren

Impuls Zeeland heeft diverse experts in huis op het gebied van circulair ondernemen. Zij worden door collega's van Impuls Zeeland en onze partners sector-overschrijdend betrokken bij vraagstukken rondom circulair ondernemen op het gebied van innovatie, investeren en internationaliseren.

Op deze manier is Impuls Zeeland in staat om in alle sectoren optimaal bij te dragen aan circulair ondernemen en hierdoor de duurzaamheid van Zeeland te vergroten. Inhoudelijk betekent het dat we initiatiefnemer, stimulator, partner en projectleider zijn bij circulaire projecten, dat we faciliteren in bijeenkomsten, vouchers verstrekken aan ondernemers en hen helpen bij het verkrijgen van financieringen.

Doel

In 2023 zetten we de bestaande circulaire projecten voort en hebben we als doel om minimaal 1 nieuw project op het gebied van circulaire economie toe te voegen. De bestaande projecten richten zich voor een deel op awareness in circulair ondernemerschap. Zo zijn we betrokken bij een onderzoek naar de status van duurzaam ondernemen in Zeeland en wat er nodig is om organisaties in beweging te brengen op dit thema. We stimuleren partijen binnen en buiten Zeeland bovendien via challenges om tot oplossingen te komen voor circulaire uitdagingen van ondernemers in Zeeland.

Daarnaast zijn we als initiatiefnemer en projectleider betrokken bij projecten rondom inhoudelijke thema's zoals als het beter benutten van reststromen, gebruik in plaats van verbruik van producten, een warmtenet tussen tuinbouwbedrijven en omliggende bedrijven, het hergebruik van zoet proceswater voor de landbouw en een circulair bouwproces.

DIGITALISERING

Impuls Zeeland stimuleert en ondersteunt organisaties en bedrijven bij het ontwikkelen en doorvoeren van digitalisering. Hiermee dragen we samen bij aan een duurzamer en economisch sterker Zeeland.

Wanneer we spreken over digitalisering, hebben we het over twee dingen: digitalisering en digitale transformatie. De eerste gaat over het inzetten van digitale technologie om bepaalde processen van een bedrijf efficiënter, duurzamer en/of veiliger te maken. De tweede gaat over waardecreatie op basis van nieuwe businessmodellen, gebruikmakend van digitale technologie. Impuls Zeeland helpt ondernemers op beide vlakken stappen te zetten.

Daarom digitalisering

Door middel van digitalisering kunnen bedrijven efficiënter en duurzamer werken en zijn processen veiliger en minder foutgevoelig. Digitalisering kan bovendien een antwoord zijn op personeelstekorten. Digitale transformatie kan daarnaast een voorwaarde zijn om mee te kunnen gaan met, of zelfs voorop te lopen op, concurrentie. Om hierin stappen te kunnen zetten, hebben bedrijven digitale technieken, inspiratie, ondersteuning, netwerk en financiering nodig. In dat gat is Impuls Zeeland gesprongen en in 2023 bouwen we onze activiteiten en netwerk hierin verder uit.

Innovatie

In Zeeland zijn vanuit diverse K&I netwerken en Campus Zeeland al tal van projecten rondom digitalisering opgezet. Deze zijn met name gericht op specifieke sectoren. Digitalisering is in een aantal gevallen echt sectorspecifiek, maar in de meeste gevallen juist niet. Dat betekent dat kennis en ervaring tussen sectoren uitwisselbaar is. Dat wil Impuls Zeeland in 2023 meer gaan bevorderen.

Daarnaast willen we ons in 2023 nog meer richten op regievoering en ontwikkeling van projecten die (brede) infrastructuur en technologie ontwikkelen en promoten, zoals dat we dat nu onder meer in 5G Blueprint doen. We willen tevens een stimulerende en ondersteunende rol spelen in de opzet van pilots. We onderzoeken daarbij hoe we de toegang tot Fieldlabs kunnen verbeteren. Ook nemen we een actieve rol in met betrekking tot de ontwikkeling van digitale skills en het samenbrengen van vraag en aanbod.

Inspiratie

Waar koplopers de weg vrijmaken voor nieuwe digitaliseringsmogelijkheden, kunnen overige (mkb) ondernemers dit pad volgen. Zij hebben echter eerst behoefte aan informatie en inspiratie. Waarom zou ik digitaliseren? Wat kan er en hoe implementeer ik dat? Impuls Zeeland zorgt voor antwoorden.

De grootste inspiratie komt van andere ondernemers, de koplopers. Zij kunnen en willen ook een inspirerend voorbeeld zijn voor andere bedrijven. Daar maken we gebruik van.

Ecosystemen

Om vraag en aanbod zo goed mogelijk bijeen te kunnen brengen en digitale innovatie te stimuleren, brengen we niet alleen ondernemers, maar ook kennisinstellingen, fieldlabs en aanbieders met elkaar in verbinding. We hebben al een redelijk, maar nog zeker geen volledig, beeld van het speelveld en willen in 2023 het volledige ecosysteem in kaart brengen om zo onze verbindende rol nog beter te kunnen invullen. Ditzelfde geldt voor de behoeften per sector, deze worden behandeld om gezamenlijke oplossingen te verkennen. Ook hierin maken we in 2023 een verdiepingsslag. We kijken hiervoor binnen en buiten Zeeland. Zeeland loopt namelijk niet voorop op het gebied van digitalisering, dus we kunnen veel leren van de kennis en ervaring van organisaties in omliggende provincies en daarbuiten.

Financiering

Impuls Zeeland ondersteunt digitale innovatie met (toegang tot) financiële middelen in de vorm van subsidies. De meest toegankelijke algemene subsidieregelingen zijn OP-Zuid en Interreg. Daarnaast zijn er verschillende sector specifieke regelingen. We richten ons in 2023 op een betere regie op de ontwikkeling van subsidieaanvragen om zo de slagingskans en impact van met name cross sectorale digitaliseringsprogramma's te vergroten. Vervolgens denken we aan voucherregelingen om volgende bedrijven kennis te laten maken met de ontwikkelde technologieën. Via European Digital Innovation Hub en Digitaal Doen Zeeland geven we hier invulling aan. Provincie Zeeland is co-financier van deze programma's.

GOVERNANCE

Impuls Zeeland is een naamloze vennootschap met als aandeelhouders Provincie Zeeland, de 13 Zeeuwse gemeenten en SER-Zeeland. Twee keer per jaar vindt er een aandeelhoudersvergadering plaats waarbij in mei het jaarverslag en de jaarrekening worden behandeld en in december het jaarplan.

Actuele ontwikkeling aandeelhouderschap

De directie en RvC van Impuls Zeeland zijn in 2021 verkennende gesprekken gestart met het Rijk over een mogelijk toekomstig aandeelhouderschap van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in Impuls Zeeland. De toetreding van EZK tot Impuls Zeeland zou gepaard gaan met een herstructurering en vereenvoudiging van het aandelenkapitaal. De directie van Impuls Zeeland staat hier positief tegenover en heeft het voornemen de toetreding van het Rijk in 2023 formeel aan de aandeelhouders voor te leggen en tot besluitvorming te komen. De RvC heeft dit voornemen goedgekeurd.

Gevolgen voor (Impuls) Zeeland

De toetreding van EZK als aandeelhouder van Impuls Zeeland zou een positieve impuls geven aan Impuls Zeeland en daarmee de ontwikkeling in Zeeland. Het aandeelhouderschap zorgt voor een nauwere band met Den Haag en een nog betere aansluiting bij de ontwikkeling en uitvoering van landelijk beleid. Bovendien gaat het aandeelhouderschap mogelijk gepaard met een verdere structurele verhoging van de financiële bijdragen. Hier tegenover staan ook extra verplichtingen zoals verzwaren van de rapportage- en verantwoordingsstructuur en extra betrokkenheid bij landelijke ROM-werkgroepen.

Investeringsfonds Zeeland

Investeringsfonds Zeeland wordt tegelijkertijd 100% dochter van Impuls Zeeland. Vanuit dit fund to fund fonds bepalen investeringscommissies de toewijzing van middelen aan de volgende fondsen: Fonds Verblijfsrecreatie, Zeeuws Participatiefonds, InnoGo BV en Zeeuws Investeringsfonds. Van daaruit worden leningen verstrekt aan projecten en bedrijven die bijdragen aan een duurzaam en toekomstbestendig Zeeland.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen (RvC) houdt toezicht op het bestuur van Impuls Zeeland. De RvC vergadert vijf keer per jaar over onder andere de volgende onderwerpen: personeel, begroting, jaarplan, jaarverslag, aandeelhoudersbeleid, jaarrekening, de meerjarenstrategie en actuele interne en externe ontwikkelingen. Eén keer per jaar vindt er een zelfevaluatie van de RvC plaats.

De RvC bestaat uit drie commissarissen: voorzitter Jan Willem Weck, vicevoorzitter Edie Engels en Hester Bijl. Het mooie aan deze samenkomst van professionals is dat zij de triple helix vertegenwoordigen. Jan Willem Weck bekleedde diverse topmanagementfuncties bij meerdere Nederlandse ministeries. Edie Engels heeft ruime werk- en bestuurlijke ervaring in het bedrijfsleven, met name in de bedrijfstakken chemische industrie, afvalverwerking en visserij. En Hester Bijl heeft een lange staat van dienst in leidinggevende functies in het onderwijs en wetenschap, waaronder bij TU Delft, Leiden University en TNO. (zie bijlage 4: Nevenfuncties RvC).

Jan Willem Weck
Voorzitter

Edie Engels
Vicevoorzitter

Hester Bijl
Commissaris

Nieuwe commissaris in 2023

Per 31 december 2023 zal Edie Engels aftreden conform het aftreedrooster. Ter voorbereiding daarop zal in 2023 naar een vervanger worden gezocht. Gezien de voorgenomen wijzigingen in het aandeelhouderschap van Impuls Zeeland en Investeringsfonds Zeeland, gaan we op zoek naar een nieuwe commissaris met specifieke kennis van financiën en bij voorkeur ook van investeringsfondsen. Het nieuwe RvC-lid zal eind 2023 al als extra lid aan de RvC toegevoegd worden zodat de overgang van het vertrekkend en nieuw RvC-lid soepel verloopt.

Bestuur

Het bestuur van Impuls Zeeland wordt gevormd door algemeen directeur Dick ten Voorde. Het Management team (MT) ondersteunt de bestuurder. Het MT-team bestaat uit:

Albert Meiresonne
Manager FDI &
International Trade

Peter Bijkerk
Manager Business
Development

Wies Buysrogge
Manager Business
Development

Edwin van Houte
Manager
Innovatiefinanciering

Maike Lemain
Corporate Controller

Het MT van Impuls Zeeland vergadert wekelijks.

Human Resources

Impuls Zeeland voert een actief HR-beleid met een heldere gedragscode voor alle medewerkers, directie en RvC. We richten ons in 2023 onder meer op de volgende aandachtspunten.

• Diversiteit

Impuls Zeeland vindt het belangrijk dat iedereen binnen de organisatie gelijke kansen krijgt. Zo hebben we aandacht voor de verhouding man/vrouw. Op dit moment is de vertegenwoordiging van vrouwen 33,33% bij de RvC en 40% binnen het MT. Hiermee voldoen we aan ons minimum streven van 33,33% vrouwen aan de (sub) top. In 2023 gaan we van start met traineeships voor schoolverlaters en streven we bovendien naar een goede leeftijdsdifferentiatie binnen alle clusters. Ook het ondersteunen van vrouwelijk ondernemerschap en actief bouwen aan een omgeving van inclusie en gelijkheid is belangrijk voor Impuls Zeeland. We nemen sinds 2022 deel aan de werkgroep 'Diversiteit & inclusie' samen met de ROM's en Invest-NL. In 2023 gaan we hier concreet acties voor uitzetten.

• Goed werkgeverschap

Impuls Zeeland geeft actief invulling aan goed werkgeverschap. In 2022 zetten we in samenwerking met een extern deskundige een medewerkerstevredenheidsonderzoek in waaruit dit ook bleek. In 2023 bouwen we voort op de pluspunten en verbetermogelijkheden die uit het onderzoek voortkwamen, waaronder persoonlijke ontwikkeling, werving & selectie, inclusief een informatief en informeel onboardingsprogramma voor nieuwe medewerkers en een heldere taakverdeling op basis van kwaliteiten.

• Arbeidsomstandigheden en verzuimpreventie

Samenhangend met bovenstaande focuspunten gaat de aandacht in 2023 uit naar het verlagen van het ziekteverzuim. Hiervoor zetten we diverse tools in waaronder een terugkerend preventief medisch onderzoek op vrijwillige basis en het model 'Huis van werkvermogen'. Daarnaast is onlangs ons Arbobeleid geoptimaliseerd en hebben we 2 vertrouwenspersonen aangewezen.

• Beloning

Impuls Zeeland voldoet aan de wet normering topinkomens voor directie en RvC.

RISICOMANAGEMENT

Impuls Zeeland groeit. De risico's waarmee we als organisatie te maken hebben dus ook. Als ontwikkelingsmaatschappij acteren en opereren we in een risicovolle omgeving doordat we onder meer startups en scale-ups financieren en betrokken zijn bij innovatieprojecten. Risico's zijn daardoor doorlopend aan de orde. Om die risico's, welke effect kunnen hebben op de doelstellingen van Impuls Zeeland, proactief te herkennen, beoordelen en beheersen, hebben we sinds eind 2020 een helder Risicomanagementbeleid. Het zorgt voor bewustwording bij medewerkers en informatievoorziening, inzicht en handvatten voor directie en RvC.

Werkwijze

Tweemaal per jaar wordt een inventarisatie van de risico's uitgevoerd. Dit gebeurt door onze medewerkers onder begeleiding van de afdeling Financiën. De risico's worden verwerkt in ons risicoregister waarbij de medewerkers ze identificeren, beschrijven en voorzien van een score en een beheersmaatregel. De score wordt bepaald aan de hand van de waardering van de kans en het effect van het risico volgens onderstaande staffel. Dankzij de score kan een risico gerangschikt en beter gevolgd worden, waardoor duidelijk wordt wat de meest wegende risico's voor Impuls Zeeland zijn. Het management van Impuls Zeeland beoordeelt het geheel.

Door het proces tweemaal per jaar te doorlopen blijven het management en de directie van Impuls Zeeland op de hoogte van de invloeden. Het resultaat van dit proces wordt tweemaal per jaar gerapporteerd aan de RvC. Dit stelt hen in staat toezicht te houden op hoe Impuls Zeeland met risico's omgaat.

Risico's

Voor de tweede helft van 2022 zijn de risico's vastgesteld en waar nodig aangevuld en voorzien van mitigerende maatregelen. De risico's zijn beoordeeld op zowel de individuele projecten als voor Impuls Zeeland als organisatie. Het geheel geeft een goed beeld van de aandachtspunten voor onze organisatie in 2023. Waar mogelijk is voor een aantal risico's een herziene financiële vertaling gemaakt. Voor veel risico's is deze vertaalslag echter lastig te maken omdat de 1-op-1-relatie met kosten ontbreekt (zie afbeelding 2).

• Continuïteit

De belangrijkste risico's zijn grotendeels herkenbaar ten opzichte van eerdere rapporten, toch zien we twee grote verschuivingen. COVID-19 is op de lijst gedaald en mede als reactie op COVID-19 is de impact van de inflatie als risico naar voren gekomen. Hierdoor zijn andere risico's, verdeeld over de 4 primaire aandachtsgebieden, licht veranderd.

COVID-19 was in 2022 de rode draad door alle activiteiten. Nu de maatschappij weer open is en fysieke bijeenkomsten weer mogelijk zijn, zien we de bijbehorende dynamiek terugkomen, wat gunstig is voor de continuïteit. Echter, door de inflatie zien we een spanningsverschil op de indexeringen met als gevolg een verhoogde druk op de begroting en activiteiten.

De krapte op de arbeidsmarkt is merkbaar en van invloed op de doorlooptijd van vacatures. Op het gebied van HR zijn binnen onze eigen organisatie daarom meerdere beleidsmatige en operationele acties opgezet welke in 2023 doorlopen.

• Cybersecurity

Zo lopen in 2023 ook de acties rondom cybersecurity door. De beoordeling van de systeemkant is voldoende; de risico's aan de gebruikerskant worden onder de aandacht gehouden via een maandelijks terugkerende online IT Security training. In 2023 blijven we deze inzetten en updaten we bovendien ons datalek protocol.

• Organisatorisch en procedureel

De groei aan mogelijkheden en projecten binnen Impuls Zeeland gaat samen met een toenemende werkdruk. Dit brengt organisatorische en procedurele risico's met zich mee. Eerder maakten we daarom al een start met het zichtbaar vormgeven van ons HR-beleid en beschreven we het DNA en de kernwaarden van onze organisatie. Ook hielden we een medewerkerstevredenheidsonderzoek en is er met behulp van een KEYS-test onderzoek gedaan naar de kwaliteiten van onze medewerkers. In 2023 worden de bevindingen verder uitgediept en benut.

Afbeelding 2: Risicomatrix Impuls 2022 Q3

Effect	5	zeer groot (desastreus) effect	<p>12. Provincie past budgetsubsidie substantieel naar beneden aan.</p> <p>13. EZK zet budgetsubsidie stop of lager</p>	<p>3. Geen / te weinig vervolprojecten om vaste medewerkers te betalen</p>				
	4	groot	<p>15. Overtreden Algemene Verordening Gegevensbescherming</p> <p>19. Versnippering in projecten en werkzaamheden.</p>	<p>14. Kwetsbaarheid kleine organisatie: waarborgen kwaliteit en kwantiteit personeel</p>		<p>1. Inflatie Impact</p>		
	3	ernstig		<p>10. Coöperatie belangrijke Invest partijen/ partners</p> <p>11. Stroomvoorziening loopt (in sommige delen) van Zeeland tegen grenzen aan.</p>	<p>4. Niet voldoende bedrijfsgrond</p> <p>5. Steeds grotere concurrentie voor FDI</p> <p>6. Veranderlijkheid Politiek</p> <p>7. Beheersbaarheid Consortia</p> <p>8. Stikstofdiscussie</p>	<p>2. Groeiende krapte op de arbeidsmarkt in Zeeland</p>		
	2	matig effect		<p>18. Slechte samenwerking adviseur en ondernemer als wij verbinding hebben gelegd.</p> <p>20. Corona</p> <p>21. Snelle groei Impuls</p>		<p>9. Niet op de hoogte van wat er speelt bij ondernemer door gebrek aan informatie uitwisseling (intern + extern).</p>		
	1	bijna geen effect				<p>16. Schending auteursrechten</p> <p>17. Versturen spam</p>		
			bijna nooit	af en toe	regelmatig	vaak	zeer vaak	
			1	2	3	4	5	

Kans

Kans		Impact	
1	Zeer gering	1	Bijna geen effect
2	Beperkt	2	Matig effect
3	Aanzienlijk	3	Ernstig
4	Groot	4	Groot
5	Zeer groot	5	Zeer groot

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: ECOSYSTEEM

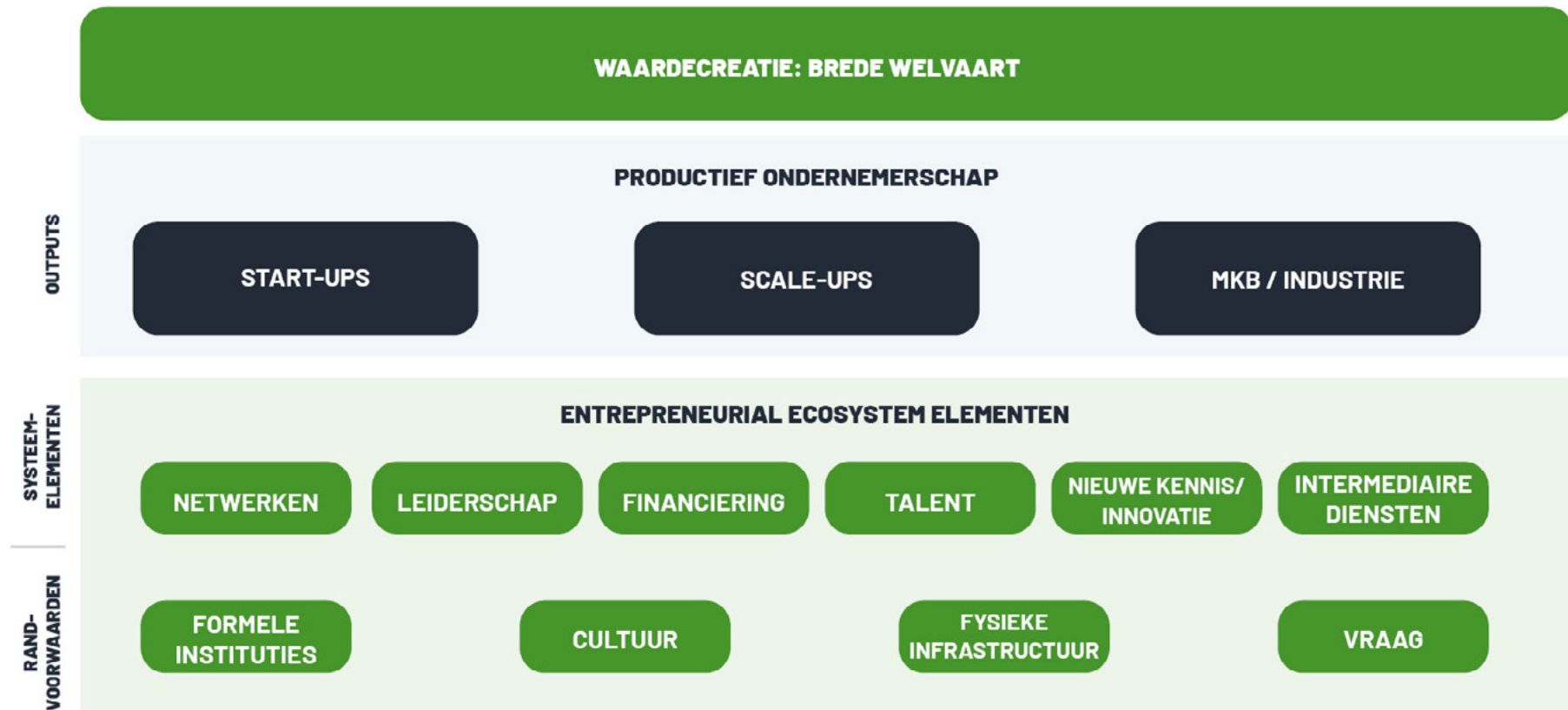
BIJLAGE 2: PROJECTENOVERZICHT

BIJLAGE 3: RVC NEVENFUNCTIES

BIJLAGE 1: ECOSYSTEEM

Afgeleid van model Stam

BIJLAGE 2: PROJECTENOVERZICHT

Investeren

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	Zeeland Financial Matching (incl. versterking van innovatievermogen)	Vergroten van de slagingskans van financieringsaanvragen bij mkb-bedrijven & innovatiekracht van het Zeeuwse bedrijfsleven bevorderen.	Uitvoerder	Provincie Zeeland	9	€ 168K	2023
2	Financieringstafel WB/ZLD	Koppelen van de financieringsvraag van startups, scale-ups en mkb-ondernemers met groeipotentie, aan het aanbod van financiers en investeerders.	Uitvoerder, partner	REWIN, Ministerie van EZK, Provincie Zeeland, RVO, banken en non bancaire financiers, BOM, De Breed & Partners	9	n.v.t	2023
3	OP Zuid	Europees subsidieprogramma voor transitie gedreven innovatie in Zuid-Nederland.	Aanjagen en begeleiden	Europese Unie, Stimulus programmamanagement, Provincie Zeeland	9	Totaal Zeeland, Brabant, Limburg: € 105.000K	2021-2027, 1e call in Q4 2022, meerdere calls vanaf 2023
4	MIT Zuid	Subsidieprogramma voor economische versterking Zuid-Nederland gericht op innovatie.	Aanjagen en begeleiden	BOM, LIOF, Rewin & Provincie Zeeland, Brabant, Limburg, Ministerie van EZK	9	Totaal Zuid-Nederland (Zeeland, Brabant, Limburg): € 10.000K voor 2022.	Jaarlijks wederkerend
5	Crossroads Sustainable energy	Subsidieprogramma voor innovatieversterking met	Aanjagen en begeleiden	BOM, Rewin, LIOF, Vlaio Stimulus, FLUX50 &	7	Totaal Zuid-Nederland	2020-2023

		Vlaanderen gericht op innovatie en duurzaamheid.		Ministerie van EZK, Interreg, Provincie Zeeland, Brabant, Limburg & Vlaanderen		(Zeeland, Brabant, Limburg): € 6870K voor 2022.	
6	ZIS	Subsidieregeling voor duurzame economische structuurversterking van Zeeland.	Uitvoerder	Rijk, Provincie Zeeland, Zeeuwse Gemeenten	9		2023
7	InnoGo!	Investeren en begeleiden van Zeeuwse ondernemers in de vroege fase van hun innovatie.	Fondsmanagement, uitvoerder	Provincie Zeeland, Ministerie van EZK	9	Groeit naar een fondsomvang van ca. € 6.500K in 2025.	Geen einddatum
8	Vroege Fase Financiering (VFF) Zeeland	Het betreft een apart fonds, maar sluit aan bij de doelstelling van InnoGo!.	Fondsmanagement, uitvoerder	Provincie Zeeland, RVO	9	€ 2000K	Closed end fund, in aanvraag
9	Zeeuws Participatiefonds	Investeren in innovatieve startups, scale-ups en innovatief mkb in Zeeland.	Fondsmanagement, uitvoerder	Ministerie van EZK, Provincie Zeeland, ZLM Verzekeringen, De Zeeuwse Verzekeringen ABN Amro, IFZ.	9	Groeit naar ong. € 30.000K fondsomvang in 2025.	Geen einddatum

KPI's

KPI (2023-2026)	InnoGo! / VFF	ZPF	FVZ	Totaal (2023-2026)
Aantal bedrijven	40	12	10	62
Investeringsvolume	€ 3 miljoen	€ 9 miljoen	€ 3 miljoen	€ 15 miljoen

Internationaliseren

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	Investor Relations	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verankering van bestaande activiteiten van de buitenlandse bedrijven in Nederland en inbedding in het regionale ecosysteem. 2. Het helpen realiseren van uitbreidingsmogelijkheden. 3. Het blijvend kunnen monitoren van het nationale vestigingsklimaat. 4. Het inzetten van deze bedrijven bij de werving van nieuwe buitenlandse investeerders (door middel van bijv. testimonials). 	Partner/uitvoerder	NFIA	8	€ 40K	2023
2	Trade & Innovate NL	Het bevorderen van handel vanuit het Zeeuwse mkb in opdracht van de Provincie Zeeland en aangesloten bij het netwerk van Trade and Innovate NL.	Partner/uitvoerder	Provincie Zeeland, TINL	8	€ 150K	2023-2024
3	Trade Relations Program	Het uitvoeren van bedrijfsbezoeken waarbij dienstverlening aan bedrijven gecombineerd wordt met onderzoek. Met dit Trade Relations Programma (TRP) levert het TINL-netwerk maatwerk aan ondernemers én ontwikkelt kennis om hen te ondersteunen op internationaliseringsthema's.	Partner/uitvoerder	TINL	8	€ 44K	2023-2024 (ovb, beslissing verlenging wordt najaar 2022 verwacht)

4	EEN-Netwerk	Het Enterprise Europe Network helpt bedrijven te innoveren en op internationale schaal te groeien.	Partner/uitvoerder	RVO, EZK	8	€ 500K	2022 - 2025
5	BAR	De Brexit Adjustment Reserve (BAR) ondersteunt door de Brexit getroffen ondernemers met het verbreden van hun afzetmarkten.	Uitvoerder	RVO	8	€ 50K (tranche) € 50K (2e tranche ovb)	2022-2023 (doorloop in 2023 ovb)

Ambitie en KPI

KPI (2023-2026)	Investor relations-bezoeken	Begeleide bedrijven	Investeringsvolume (€)	Nieuwe arbeidsplaatsen
Aantal	100	15	€ 90 miljoen	450

Innoveren

Logistiek

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	Zero Emissie Transport Zeeland (ZET)	Het doel van het project 'Zero Emissie Transport' is het ontwikkelen van een 'Innovation Community Zero Emissie Transport' binnen het platform Zeeland Connect waarbinnen overheden, bedrijfsleven en HZ University gezamenlijk innoveren op het gebied van Zero Emissie Transport.	Penvoerder, partner	Scalda, Enduris, Transport en Logistiek Nederland (TLN), Saman Groep, Transport- en Containerbedrijf Wielemaker, Automotions Group, gemeente Goes, Zeeuwse Reinigingsdienst, HZ University of Applied Sciences, Zeeland Connect, Delmeco Group BV, Holding De Vier Ambachten BV(H4A), gemeente Schouwen-Duiveland, gemeente Terneuzen, Afslag Rilland BV, Aers Olie BV, Vollenhoven Olie BV en Sagro BV.	13	€ 2.692K	2020-2023
2	Living Lab Autonoom Transport Zeeland (LLATZ)	Het project Living Lab Autonoom Transport Zeeland ontwikkelt een open innovatiesysteem waarin logistieke bedrijven, technologieaanbieders voor	Penvoerder, partner	VDL Steelweld BV, Terberg Benschop BV, Kloosterboer Vlissingen VOF, Verbrugge Terminals International, MSP Onions BV, Van	9	€ 2.852K	2019-2023

		autonome voertuigen, wegbeheerders en kennisinstellingen, gezamenlijk innoveren en experimenteren met autonome voertuigen met mixed traffic in real-life logistieke operaties en op de openbare weg. Dat is innovatief en niet eerder in Nederland uitgevoerd.		Keulen Transport BV, Mepavex Logistics BV, OCT BV, HZ University of Applied Sciences, Zeeland Connect, North Sea Port, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen, Rijkswaterstaat en REWIN Brabant			
3	5G Blueprint	5G-Blueprint is een Horizon2020-project met als doel het ontwerpen en valideren van de technische architectuur en bedrijfs- en bestuursmodellen voor ononderbroken grensoverschrijdend (BE-NL) tele-opererend vervoer op basis van 5G-connectiviteit.	Partner	Ministerie I&W, MAR, HZ University, Sentors, LN, SWARCO, KPN, VTron, HAN, SWECO, Telenet, Imec, Be Mobile, MOW, R40, PoA, NxTPor, Eurofiber, Kloosterboer, MWLC, Roboauto, Seafar, Verbrugge, TME, Group Joos, North Sea Port, Terberg	9	€13.900K voor het totale project.	2020-2023
4	Synchromodaal (Topsector Logistiek)	Het netwerk van samenwerkende verladers in Zeeland verder versterken en uitbreiden. Daarnaast opbouwen van een database met de belangrijkste in- en uitgaande ladingstromen van verschillende bedrijven.	Penvoerder, partner	HZ, Stichting Connekt, North Sea Port, TLN, Kloosterboer, Access World, Katoen Natie, Vlaeynatie/3MCT, Danser Group, Honkoop barging + overige verladers, transporteurs en logistiek dienstverleners	13	€40K per jaar	Jaarlijks (doorlopend)

5	ISHY	Implementatie van hybride- en waterstoftechniek in havens en schepen. Het voornaamste doel van het project ISHY is het ontwikkelen, testen en valideren van businesscases voor de implementatie van hybride- en waterstoftechniek in havens en schepen.	Partner	Solent University, WaterstofNet, Rondvaartbedrijf Zilvermeeuw BV, Technische Universiteit Delft, Université Polytechnique Hauts-de-France, GEO Aqua, Yerseke Engine Servies, Hybrid Maritime Ltd, Zepp.Solutions BV, Lloyd's Register EMEA, Katholieke Hogeschool Vives Zuid, Vera Cruz Shipping bvba en Parkwind	13	€ 15.980K voor het totale project	2019 -30 maart 2023
6	Zeeland Waterstofland	De ontwikkeling van een universeel waterstof transport en wissel-/opslagsysteem ten behoeve van de veilige distributie van gecomprimeerde waterstof (CH ₂). Doelstelling is om de transitie naar groene waterstof binnen de Zeeuwse industrie te versnellen door (wissel-)bevoorrading van kleine industrie, H ₂ -tanksstations en binnenvaart mogelijk te maken.	Partner	Vitrite Middelburg, Blue H Engineering, Yerseke Engine Services (YES), VoltH ₂ Operating	7	€1.152K	2021-2023

Vrijtijdseconomie

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	FACET	Ondernemers in de vrijetijdssector stimuleren om circulaire oplossingen toe te passen. Dit kan op het gebied van afval, water, energie, (bouw van circulaire) accommodaties, duurzame verpakkingen en gezamenlijke inkoop. Binnen dit Interreg-project worden kennis en best practices ontwikkeld en uitgewisseld. Vanuit Impuls worden 20 Zeeuwse VTE ondernemers begeleid bij hun transitie.	Penvoerder en begeleiden van bedrijven	HZ Kenniscentrum Kusttoerisme + Lectoraat BioBased Bouwen, Camping en Villapark De Paardekreek, Partners in België, Frankrijk, Engeland	9	€ 4.215K	2020 - 2023
2	Pilots duurzaam watergebruik	Ontwikkelen van systemen gericht op het duurzaam (her)gebruik van water door recreatiebedrijven in Zeeland. Hierbij wordt ook gekeken naar de gastbeleving en het verdienmodel van de ondernemers.	Penvoerder	HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, Camping en Villapark De Paardekreek, Camping Olmenveld, Camping Weltevreden	7	€ 554K	2021 - 2023
3	Detailhandel/ winkelgebieden	Impuls participeert in de ambtelijke Z4-overleggen. Samen met de gemeenten wordt gekeken hoe de winkelgebieden	Aanjager, ontwikkelaar.	Gemeenten Goes, Middelburg, Vlissingen, Hulst, Terneuzen	8	N.v.t.	Doorlopend

		toekomstbestendig kunnen worden gemaakt.					
4	Fonds verblijfsrecreatie Zeeland	Fonds voor bedrijven in de verblijfsrecreatie gericht op investeringen in kwaliteitsverbetering, verduurzaming en innovatie van hun bedrijf, passend binnen de richtlijnen van de Zeeuwse Kustvisie.	Ontwikkelaar	Provincie Zeeland, EZK, HISWA RECRON, Rabobank, ABN AMRO	9	€ 6.000K	2035 (2023 voor project Regio Deal)
5	Innovatievouchers Kapelle	Uitvoering programma innovatievouchers voor bedrijven in de vrijetijdsector (dagattracties, horeca, watersport, verblijf) in de gemeente Kapelle.	Uitvoerder	Ondernemers, gemeente Kapelle	9	€ 21K	2022-2023
6	Planvormingvouchers	Uitvoering programma met vouchers bedrijven in de vrijetijdsector voor integrale planontwikkeling door inzetten externe expertise, onderzoeken en businesscase ontwikkeling.	Uitvoerder	Ondernemers, Provincie Zeeland, gemeenten	8	€ 325K	2020-2023
7	Innovatievouchers SD	Nieuw te ontwikkelen programma.	Ontwikkelaar, uitvoerder	Ondernemers, gemeente Schouwen-Duiveland	9	Nader te bepalen	2023
8	TUA	Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA) is een netwerkorganisatie van Impuls, HZ Kenniscentrum Kusttoerisme en TOZ. Middels een meerjarig	Ontwikkelaar, uitvoerder	HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, TOZ, provincie Zeeland, gemeenten	9	€ 402K	2022-2024

		strategisch uitvoeringsprogramma wordt gezamenlijk gewerkt aan projecten. Alle organisaties brengen expertise en netwerk in om een bijdrage te leveren aan gezamenlijke doelen en acties rond toekomstbestendigheid van de sector.					
9	Toeristische mobiliteit	Het ontwikkelen van duurzame toeristische vervoersconcepten.	Uitvoerder	Provincie Zeeland, HZ Kenniscentrum Kusttoerisme	9	n.v.t.	2023
10	Overlegstructuren vrijetijdssector	Ecosysteemontwikkeling, afstemming met regionale overheden en samenwerkingsverbanden	Aanjager, ontwikkelaar	Gemeenten, ondernemers, provincie, TUA, TOZ	8		Doorlopend
11	TOZ	TOZ is de verbindende schakel tussen overheden, brancheorganisaties, ondernemers en andere belangrijke stakeholders.	Adviseur en programmamanagement	TOZ, Provincie Zeeland, toeristische brancheorganisaties	9	€ 580K	2022-2024
12	Marketingstrategie Zeeland	Procesbegeleiding uitvoering en uitwerking van de toeristische marketingstrategie	Procesbegeleider	Provincie, TOZ	8	€215K	2022-2023
13	Aanjaagprogramma innovatie	Ondersteunen van ondernemers in de vrijetijdssector & aanjagen van innovatie gericht op verduurzaming en toekomstbestendig ondernemerschap.	Ontwikkelaar, uitvoerder, penvoerder	HZ Kenniscentrum Kusttoerisme, TOZ, Provincie Zeeland, ondernemers	9	€ 1.400K	2021-2023
14	Z-Grid	In dit project worden op twee recreatiebedrijven	Ontwikkelaar, uitvoerder, penvoerder	HZ Kenniscentrum Kusttoerisme,	7	€ 1.061K	2021-2023

		<p>investeringen gedaan die leiden tot energie-efficiency, maatschappelijke impact hebben en die tot voorbeeld kunnen dienen voor de gehele vrijetijdssector. Doel is om een flexibel en rendabel energiemangement concept te ontwikkelen door de toepassing van nieuwe technieken, instrumenten en sturingsprocessen.</p>		<p>Camping Weltevreden en mogelijke nieuwe partner.</p>			
--	--	--	--	---	--	--	--

Agrifood

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	Taskforce en Blue Deal Schelpdier-sector	Positioneren van mariene eiwitten als duurzaam en gezond alternatief naast plantaardige (en dierlijke) eiwitten. Enerzijds door het vergroten van de marktvraag van mariene eiwitten en anderzijds in het realiseren van nieuwe productie nearshore.	Facilitering taskforce en werkgroepen, hulp bij projectontwikkeling en financiering.	Vereniging Schelpdierhandel, PO Mossel, mosselbedrijven, LNV, Provincie Zeeland, ZMF, RVO	12	n.n.b.	Doorlopend
2	Pilots Voordelta en Noordzee	Doel is om via pilots naar grootschalige demo's te gaan voor de teelt van mosselen	Samen met de PO Mossel faciliteert Impuls het overleg	PO Mossel, Vereniging Schelpdierhandel, Roem, Krijn-Verwijs,	12	n.n.b.	Doorlopend

		(en andere schelpdieren) in de Voordelta en op de langere termijn mogelijk ook binnen de windmolenparken. Diverse innovatieve pilots met uiteenlopende trekkers zijn in voorbereiding (deels) met financiële ondersteuning vanuit het mosselconvenant.	en de coördinatie tussen de pilots en met de overheden.	Steketee, Dutch Seaweed Group, OOS, LNV, provincie, RVO, RWS, NGO's e.a.			
3	Interreg Smart Farming & Food Processing	Een belangrijke bijdrage leveren aan de noodzakelijke transitie in de landbouw en voedselverwerkingsindustrie door een geselecteerd aantal uitdagingen op te pakken en middels het ontwikkelen van technisch en commercieel kansrijke innovatieve oplossingen de transitie aan te pakken en te versnellen. Binnen Smart Agro: de inzet van automatisering en autonome robots voor onkruidbestrijding, precisiebemesting, herkenning en beheersing van gewasziekten voor de landbouw in Zeeland. Op het gebied van Smart Food processing: projecten op smart automatisering van foodhandling processen in de productie van voedingsmiddelen en de aquacultuur sector.	Partner	Breda Robotics, Bemas, ILVO, Flanders Make, Vives, Fontys, Boerenbond, Avans, Holland High Tech, Inagro	12	€ 5163K	Het project is door het Interreg programma gepreselecteerd om verder uit te werken naar de definitieve aanvraag eind november 2022. In februari 2023 besluitvorming subsidie.
4	OP-Zuid Protein Delta Zeeland,	De verdere ontwikkeling van Zeeland tot Protein Delta met	Facilitering en hulp bij	FoodDelta Zeeland en Impuls Zeeland voeren	12	n.n.b.	In ontwikkeling

	Duurzame eiwitten op je bord	als missie: duurzame eiwitten van het land en uit de zee op je bord waarbij voor de consument toegevoegde waarde is gerealiseerd. Subsidie aanvraag in voorbereiding. Consortia vorming met samenwerkende partners om 4 concrete projecten uit te voeren.	projectontwikkeling en financiering	op dit moment gesprekken in het betrekken van samenwerkingspartners voor dit project.			
5	Business Innovation Food Programma (BIFP)	Landelijk programma voor agrofood ondernemers die nieuwe verdienmodellen willen ontwikkelen. Doel is 2 Zeeuwse deelnemers per jaar. Voorgenomen samenwerking met het Fast Lane programma (Invest NL) voor impactgedreven Food- & Agri pioniers om bedrijven voor te bereiden op hun volgende financieringsronde. Impuls Zeeland selecteert ook hiervoor ondernemers uit Zeeland.	Impuls Zeeland selecteert jaarlijks 1 of 2 deelnemers vanuit Zeeland. Dockwize heeft de afgelopen jaren de coaching verzorgd van de bedrijven. Ook Impuls Zeeland gaat in 2023 de coachingrol oppakken.	ROM's, InvestNL, Rabobank, Samen tegen voedsel verspilling, FoodValley, Dockwize, bedrijfsdeelnemers	12	€ 24K	2022-2023
6	Samen tegen voedselverspilling	Doel van de voucherregeling is om bedrijven te stimuleren voedselverspilling te voorkomen of reduceren en reststromen optimaal te verwaarden door middel van innovaties.	Impuls verzorgt bekendheid en begeleiding van Zeeuwse ondernemers naar deze regeling.	ROM's, InvestNL, Rabobank, bedrijfsdeelnemers e.a.	12	€ 10K	Lopend

7	Samenwerking ROM Voedselwaarde	Impuls neemt deel aan het Voedselwaarde overleg van de gezamenlijke ROM's, zoekt de verbinding met het herstelprogramma van provincies. In het overleg wordt samengewerkt in de overkoepelende thema's binnen de agrifood sector.	Impuls Zeeland brengt de Zeeuwse agrifood-context in het landelijke ROM-netwerk.	ROM's	12	€ 0	2023
---	--------------------------------	---	--	-------	----	-----	------

Circulair en energietransitie

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	Programma S4G 2 (Symbiose for growth):	Hoogwaardige benutting van reststromen. Organisatie van regelmatige regionale bijeenkomsten voor bedrijven, die als marktplaats fungeren om overcapaciteit of reststromen uit te wisselen. Vraag en aanbod worden opgeslagen in een database, zodat er ook later koppelingen tussen bedrijven zijn te leggen.	Partner	Midpoint & REWIN	13	€ 544K	In uitvoering (2 workshops in voorbereiding voor 2022/2023)
2	Programma Unlocked	In dit programma worden wereldwijd innovatieve start- en	Partner	Dockwize	8	n.n.b.	In voorbereiding

		scale-ups gescout om samen met Zeeuwse bedrijven tot oplossingen te komen voor uitdagingen op de thema's voedsel, energie en water. Dit levert een bijdrage aan de belangrijkste transitithema's van de regio en maakt Zeeland nog aantrekkelijker gemaakt om te wonen, werken en vestigen.					
3	Circulaire ketens (Jiffy):	Project voor het ontwikkelen van een circulaire keten (product, proces, dienst of businessmodel) voor de productie van het 4de substraat. Bedrijven kunnen het resultaat van een geslaagd circulair ketenproject toepassen of klaarmaken voor marktintroductie. Het daadwerkelijk gebruik zorgt voor minder verbruik van grondstoffen en minder CO ₂ -uitstoot dan in de huidige situatie.	Partner	Dockwize, Jiffy (verschillende bedrijven in de keten)	12	€ 50K	In uitvoering, start 2e fase in 2023

4	Warmtenet Smokkelhoek Seasun en Zeeland Refinery	Verkenning in de koppeling van een warmtenet en CO2 tussen Zeeland Refinery en Seasun.	Impuls Zeeland faciliteert de bijeenkomsten voor deze haalbaarheidsstudie	Seasun, Zeeland Refinery, AAB	13	€ 60K	2020 - 2023
5	Vouchers Circulair, biobased en energietransitie	Vouchers voor Zeeuwse mkb-ondernemers die innovatieve plannen hebben op het gebied van circulaire economie of energietransitie. Deze voucherregeling is mogelijk gemaakt door de Provincie Zeeland.	Impuls voert dit project uit en begeleid ondernemers bij de aanvraag van de voucher en bij de afhandeling als de werkzaamheden voor de voucher zijn afgerond.	n.v.t.	9	€ 255K	Tot 2024
6	Onderzoek hergebruik proceswater Coroos	Hergebruik van zoet proceswater van Coroos in de landbouw om zo droge perioden mee op te vangen. Aangesloten boeren kunnen het met een tankwagen ophalen. Vervolgonderzoek naar structurele infrastructuur om het water breder in het gebied te verspreiden.	Initiatiefnemer en projectleider	Coroos, gemeente Kapelle, Provincie Zeeland, Waterschap Scheldestromen, agrarische ondernemers en ZLTO. Impuls is initiatiefnemer en projectleider. Dit project is mede mogelijk gemaakt door de koppeling met S4G.	12	€ 50K (eerste fase)	Voorjaar 2022 - ntb
7	Kennis- en innovatienetwerk circulair bouwen	Deelproject betreft het onderzoek naar een marktplaats voor tweedehands bouwmaterialen voor professionals en het betrekken van de bouw bij circulair bouwen.	Partner	RDH, Marsaki en HZ University of Applied Sciences.	12	€ 50K	2023

		<p>Doel 2023: meer bedrijven te betrekken zodat het kennisnetwerk circulair bouwen zelfstandig kan gaan functioneren.</p> <p>De partners dragen de kennis over circulair bouwen zo breed mogelijk uit in de Zeeuwse bouwsector. De partners werken aan het (bedrijfsmatig) opzetten van een kennisplatform, het verkennen van de mogelijkheden voor breed beschikbaar stellen van circulaire bouwontwerpen voor professionals en ontwerpers, architecten en bouwbedrijven.</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--

Digitalisering

Nr.	Projectnaam	Doelstelling	Rol Impuls	Partners	SDG's	Totale projectomvang	Looptijd
1	Digitaal Doen Zeeland	Bewustwording over mogelijkheden, aanzetten om eerste stappen te zetten, voucherregeling. Focus op mkb.	Penvoerder	Impuls ism Dockwize, betrokkenheid K&I netwerken	9	€ 620K	Subsidie is toegekend, lopend project 2021 t/m 2023

2	European Digital Innovation Hub	Langdurig samenwerkingsverband op Zuid-NL schaal, <ul style="list-style-type: none"> Regionaal loopvermogen (Impuls) Budget voor inkoop kennis voor ondernemers Ontwikkeling faciliteiten Agro/food, Logistiek, Maintenance	Partner	Alle relevante kennispartners in Zuid-NL, w.o. ROMS's	9	€ 7050K	Toegekend, start Q3 2022, start Q4 2022 t/m 2025
---	---------------------------------	---	---------	---	---	---------	--

Ambitie voor 2023-2026

KPI (2023-2026)	Projecten	Financiële omvang (€)
Aantal		35 € 25 miljoen
	Innovatieprojecten 85%	Business development projecten 15%

BIJLAGE 3: NEVENFUNCTIES RVC

Jan Willem Weck (Voorzitter)

- Lid Raad van Commissarissen Energie Beheer Nederland BV (EBN)
- Lid Bestuur "Talent naar de Top"
- Voorzitter RvT "Buddy Netwerk"
- Moderator Comeniusleergangen

Edie Engels (Commissaris, tevens vicevoorzitter)

- Voorzitter van de Producenten Organisatie van de Nederlandse Mosselcultuur
- Commissaris van de Rabobank Zeeuws-Vlaanderen
- Dagelijks Bestuurslid van de Zeeuwse Milieufederatie, momenteel penningmeester
- Lid van de Raad van Advies van Twinnovate BV

Hester Bijl (Commissaris)

- Rector Magnificus van Universiteit Leiden
- Lid van de Raad van Toezicht van TNO
- Lid van het bestuur van Stichting Leiden Bioscience Park

